

బైబిల్ ఆవిర్భావం

వేర్వేరు రచయితలు రాసిన విభిన్న పుస్తకాలున్న బైబిలు ఒక చిన్న గ్రంథాలయం లాంటిది. పుస్తకములు అనే అర్థాన్నిచ్చే గ్రీకు పదం బిబ్లియా నుంచి బైబిలు అనే పదం వచ్చింది. బైబిలు ప్రస్తుత రూపంలో ఒక పెద్ద గ్రంథంగా ఆవిర్భవించక మునుపు ఈ పుస్తకాలన్నిటిని రాయడానికి దాదాపు వెయ్యేండ్ల కాలం పైగా పట్టింది.

మౌఖిక కథనాలు

బైబిలు గ్రంథంలోని ఏ భాగమూ లిఖితం కాక మునుపు దేవుని గురించి మానవులతో ఆయనకున్న సంబంధం గురించి మనం ఇప్పుడు బైబిల్లో చదివే వృత్తాంతాలను ప్రజలు కథలుగా చెప్పుకొనేవారు. ప్రజలు ఈ విధంగా చెప్పుకున్న కథలను మౌఖిక కథనాలు లేక పారంపర్య గాథలు అంటారు. ప్రతి తరంలోనూ తమ పితరుల గురించి ప్రజలు కథలు చెప్పుకోవడం అనేక శతాబ్దాల పాటు కొనసాగింది. యూదు లేఖనాల్లోని (పాత నిబంధన) వృత్తాంతాల్లో చాలా భాగం ఈ విధమైన పారంపర్య కథనాలే.

బైబిలు వృత్తాంతాలను గ్రంథస్థం చేయడం

పశ్చిమాసియా ప్రజలు లిపిని వాడుక చేసికొన్న అనంతరం (దాదాపు క్రీ.పూ. 1800) వారు ఈ కథలను గేయాలను (కీర్తనలను) ప్రవచనాలను లిఖించడం ఆరంభించారు. 'పాపిరస్' అనే రెల్లు దుబ్బుల నుంచి తయారుచేసిన అట్టలను ఎండిన జంతు చర్మాలను వీరు కాగితాలుగా వుపయోగించారు. అయితే, పాత నిబంధన గ్రంథంలోని పుస్తకాలన్నిటిని రాయడానికి చాలాకాలం పట్టింది. కొన్ని గాథలు లిఖితం కాగా మరికొన్ని గాథలు మౌఖిక సాంప్రదాయంలోనే కొనసాగాయి. ఈ వృత్తాంతాలు ఒకటే అయినప్పటికీ వర్ణన వేర్వేరుగా వుంది కాబట్టి బైబిల్లోని కొన్ని భాగాలు నేటి పాఠకులకు కొంత అసౌకర్యాన్ని గజిబిజిని కలిగించవచ్చు. వాస్తవానికి పాత నిబంధన క్రొత్త నిబంధనలలోని పుస్తకాల మూల ప్రతులు ఇప్పుడు అసలు లేనేలేవు. బహుశా ఇవి చాలా శతాబ్దాల క్రితమే పాడైపోయి వుండవచ్చు. అయితే, వీటి నకళ్ళను మాత్రం యూదుల సమాజ మందిరాల్లో కైస్తవ మతాల్లో సంఘాల్లో ఎప్పటికప్పుడు తిరగ రాస్తుండేవారు. పాత ప్రతులు చినిగిపోయేటప్పటికి క్రొత్త ప్రతులు తయారవుతుండేవి. ఈ విధంగా ఒక తరం నుంచి మరో తరం వారికి ఈ గ్రంథాలు అందుబాటులో వుండేవి. బైబిల్లోని కొన్ని గ్రంథాల పురాతన ప్రతులను యెరూషలేం లండన్ పారిస్

డబ్లిన్ న్యూయార్క్ షికాగో ఫిలదెల్ఫియ యాన్యార్పర్ మిషిగాన్ నగరాల్లోని వస్తు ప్రదర్శనశాలల్లో భద్రపరచారు.

యూదుల లేఖనాల సేకరణ

యూదు లేఖనాలను ఎప్పుడు తుదిరూపంలోనికి సేకరించారో కచ్చితంగా తెలుసుకోవడం సాధ్యంకాదు. కొన్ని లేఖనాలు క్రీ.పూ. 1300 నాటివి. వీటిని సేకరించి సమగ్రమైన రూపంలోనికి తీసుకురావడం దాదాపు క్రీ.పూ. 400లో ప్రారంభమైంది. క్రొత్త గ్రంథాలు లిఖితమౌతుండగా పాత్ర గ్రంథాలను సేకరించడం జరిగింది. ఇదంతా జరిగేసరికి దాదాపు క్రీస్తు పూర్వం రెండవ శతాబ్దం రానే వచ్చింది. క్రీ.శ. 110 వరకు ఏయే గ్రంథాలను యూదు లేఖనాలుగా నిర్ధారించాలో తుది నిర్ణయం జరగలేదు. ఈ పనులన్నిటిని యూదుల్లోని బోధకులు (రబ్బీలు) చేశారు.

మారుతున్న కాలం - బైబిలు గ్రంథం

ఈ కాలంలోనే యూదు లేఖనాలను గ్రీకు భాషలోనికి అనువదించారు. యిదే సెప్తువజింటు. ఈ గ్రంథాన్ని సంఖ్యా రూపంలో రోమన్ అంకెల నుపయోగించి **LXX** అని వ్యవహరిస్తారు. **సెప్తువజింటు** ఎలా ఆవిర్భవించిందో తెలిపే గాథను **అరెస్థియ లేఖ** వివరిస్తుంది. ఈ గాథ ప్రకారం డెబ్బయి యిద్దరు పండితులు ఏకకాలంలో హెబ్రీ భాషలోని లేఖనాలను గ్రీకు భాషలోనికి అనువదించడం ప్రారంభించి డెబ్బయి రెండు దినాల్లో తమ అనువాద కార్యక్రమాన్ని ముగించారు. వీరు గ్రహించిన ఆశ్చర్యకరమైన విషయం - వీరందరి అనువాదాలు ఒకేలా వుండడం. గ్రీకు భాషలో **సెప్తువజింటు** అని పిలిచే ఈ ప్రతినే రోమన్ సామ్రాజ్యంలో వివిధ ప్రాంతాల్లో నివాసమున్న యూదులు ఉపయోగించారు. వీరిలో అనేకులు హెబ్రీ భాషకు బదులుగా గ్రీకు భాషనే మాట్లాడేవారు. **సెప్తువజింటు** పురాతన ప్రతి దాదాపు క్రీస్తు పూర్వం రెండవ శతాబ్దం నాటిది. తొలి క్రైస్తవులు వాస్తవానికి ఈ **సెప్తువజింటు**నే వుపయోగించారు.

యూదుల పవిత్ర లేఖనాల్లో ఏయే గ్రంథాలను ఏ యే ఆధారాల ప్రకారం చేర్చారో నిర్దిష్టంగా తెలియదు. అయితే, క్రీ.శ. 100లో యెరూషలేంకు పడమరగా వున్న జుమ్మియాలోని యూదు అధ్యయన కేంద్రంలో యూదు పండితులు సమావేశమయ్యారనే సంగతి గమనార్హం. ఈ కాలంలోయూదుల పవిత్రలేఖనాల్లో ఏ యే గ్రంథాలుండాలో వాదోపవాదాలు జరిగేవి. బహుశా ఈ లేఖనాల్లో ముప్పుయి తొమ్మిది గ్రంథాలు ఉండాలన్న నిర్ణయం వీరిదే కావచ్చు. యేడు యితర గ్రంథాలను (ద్వితీయస్థాయి లేఖనాలు) వీటిలో చేర్చలేదు. ప్రొటెస్టెంటు సంఘాల వారు

ముప్పుయి తొమ్మిది గ్రంథాలు ఉన్న తొలి పట్టికను ప్రస్తుతం ఉపయోగిస్తున్నారు. దీన్నే పాత నిబంధన అని నేడు మనం పిలుస్తున్నాం. రోమన్ కాథలిక్, ఆంగ్లికన్ (ఎపిస్కోపల్), ఈస్టర్న్ ఆర్థోడాక్స్ సంఘాల వారు ఉపయోగించే బైబిళ్ళలో ఈ ముప్పుది తొమ్మిది గ్రంథాలతో పాటు యేడు ద్వితీయ స్థాయి లేఖనాలు కూడ వున్నాయి.

క్రీస్తు, ఆయన అనుచరుల గాథలు

యేసు యూదుడు. ఆయన తొలి అనుచరుల్లో అనేకులు కూడ యూదులే కాబట్టి వారు తరచుగా యూదు లేఖనాలను ఉపయోగించడమే కాక వుదహరించారు కూడ. క్రీస్తు మరణ పునరుత్థానాల తర్వాత కూడ యేసు జీవితం ఆయన బోధలు చాలాకాలం మౌఖిక కథనాలుగానే కొనసాగాయి. క్రీ.శ. 65 తర్వాతనే ఈ గాథలన్నిటినీ గ్రంథస్థం చేసి వీటిని **సువార్తలు** అని పిలిచారు. బహుశా రోమా సామ్రాజ్యంలోని వివిధ స్థలాల్లోని క్రైస్తవుల నుద్దేశించి పౌలు రాసిన పత్రికలు క్రొత్త నిబంధన గ్రంథంలోని తొలి రచనలు కావచ్చు. పౌలు పత్రికలన్నిటిలో మొదటి పత్రిక (**1 థెస్స**) రచనాకాలం సుమారు **క్రీ.శ. 50** కావచ్చు. క్రొత్త నిబంధన గ్రంథంలోని యితర పుస్తకాల రచనాకాలం క్రీస్తు శకం మొదటి శతాబ్దం చివర గాని లేక రెండవ శతాబ్దం ప్రారంభంగాని అయ్యుండవచ్చు. రోమా సామ్రాజ్యంలో నాడు వ్యావహారిక భాష, అయిన గ్రీకు భాషలో క్రొత్త నిబంధనలోని పుస్తకాలను రాశారు. సంఘాల్లో వీటిని పత్రికలుగా అందుకొని చదివేవారు. దాదాపు మూడు వందల సంవత్సరాల పాటు (క్రీ.శ. 100-400) క్రైస్తవ సంఘంలోని పెద్దలు ఈ రచనల్లో ఏ యే వాటిని పవిత్ర లేఖనాలుగా నిర్ణయించాలోననే విషయం మీద చర్చలు జరిపారు. క్రీ.శ. 367లో అలెగ్జాండ్రీయ బిషప్ అతనేషియస్ ఇరవైయేడు పుస్తకాలను క్రైస్తవులు లేఖనాలుగా గుర్తించాలని ఒక లేఖ రాశారు. ఆ కాలంలో క్రైస్తవ సంఘంలో బాగా వాడుకలో ఉన్న పుస్తకాలనే బిషప్ అతనేషియస్ తన లేఖలో పేర్కొన్నారు. క్రొత్త నిబంధన గ్రంథంలోని పుస్తకాలు యివే.

బైబిలు అనువాదం

క్రొత్త నిబంధనలోని పుస్తకాల రచనా కాలంలో మధ్యధరా ప్రాంతమంతటా గ్రీకు భాష వ్యావహారిక భాషగా వుండేది. అయితే, క్రీస్తు శకం రెండవ శతాబ్దం నాటికి, స్థానిక (ప్రాంతీయ) భాషలు కూడ ప్రాచుర్యంలోనికి వచ్చాయి. మరీ ముఖ్యంగా, వేర్వేరు స్థలాల్లోని క్రైస్తవ సంఘాల్లో స్థానిక భాషలను ఉపయోగించడం సర్వసాధారణమైంది. రోమా సామ్రాజ్య భాష అయిన లాటిన్ భాషలో ఈజిప్టుభాష అయిన కోసిక్లో

సిరియా దేశపు భాషలో బైబిలు అనువాదాలు జరిగాయి. క్రీ.శ. 383లో పోప్ మొదటి డయాసన్ జెరోమ్ అనే పండితుణ్ణి (జెరోమ్ 'పాదిరి' కూడ) బైబిలును లాటిన్ భాషలో అనువదించమని అధికారికంగా ఆదేశించారు. ఈ అనువాదాన్ని పూర్తిచేయడానికి జెరోమ్కు సుమారు ఇరవైయేడేండ్లు పట్టింది. జెరోమ్ అనువాదాన్ని **వల్గేట్** అని పిలిచారు. పశ్చిమ యూరప్‌లో వేల సంవత్సరాల పాటు **వల్గేట్** ప్రామాణిక ప్రతిగా పేరు పొందింది. అయితే, రోమా సామ్రాజ్యపు వ్యావహారిక భాష అయిన లాటిన్ మధ్యయుగం నాటికి కేవలం కొద్దిమంది మాత్రమే చదివి అర్థం చేసుకోగల పండితభాష అయింది. సుమారు క్రీ.శ. 1456లో జోహానెస్ గుటెన్బర్గ్ ఆధునిక ముద్రణా యంత్రాన్ని (ప్రింటింగ్ ప్రెస్) కనుగొనడంతో విద్యాపరంగాను అధికార పత్రాల పరంగానూ మతపరంగానూ ప్రాంతీయ భాషలు ప్రాచుర్యంలోనికి వచ్చాయి.

ప్రజల్లో అక్షరాస్యత పెరిగింది. ప్రాంతీయ భాషల్లో బైబిళ్ల అవసరత కూడా అధికమైంది. ప్రజావసరాలకు తగినట్లుగా మార్టిన్ లూథర్, విలియమ్ టిండెల్, క్యాసియోడోరో డి రైనా, జియోవాన్ని డియోడాటి మొదలగువారు ప్రజలు మాట్లాడే స్థానిక భాషల్లోనికి బైబిలు అనువాదం ప్రారంభించారు. అనువాదం ఒక నిరంతర ప్రక్రియ. అది నేటికీ కొనసాగుతూనే వుంది. కొన్ని క్రొత్త అన్వేషణలు కూడ అనువాద కార్యక్రమానికి తోడయ్యాయి. ఉదా: క్రొత్త నిబంధన రచనల ప్రాచీన గ్రీకు ప్రతులు కొన్ని లభ్యమయ్యాయి. 1947లో మృత సముద్రానికి పడమరన వున్న ఖుమ్రాన్ మురాబ్బహాత్ గుహల్లోనూ ఇతర స్థలాల్లోనూ కొన్ని అతి ప్రాచీన యూదు లేఖన ప్రతులు లభ్యమయ్యాయి. వీటిని **మృత సముద్రపు గ్రంథపు చుట్టలు (డెడ్ సీ స్కోర్స్)** అని పిలుస్తారు. క్రీస్తు పూర్వం మూడవ శతాబ్దానికి క్రీస్తు శకం మూడవ శతాబ్దానికి మధ్యన వున్న సంధికాలానికి చెందిన ఈ ప్రతులు కొన్ని పదాలను అర్థం చేసుకోవడానికి కొన్ని పదాలను (లేక వచనాలను) ఎలా అనువదించాలో నిర్ణయించడానికి ఎంతో దోహదం చేశాయి.

ఎందరో స్త్రీ పురుషులు ప్రయాస కోర్చి పురాతన శిథిలాలను వెలికిదీసి ప్రతులను అధ్యయనం చేసి ప్రాచీన లేఖనాలను ఆధునిక భాషల్లోనికి అనువదించగా మనకు బైబిలు లభించింది.

బైబిల్లోని పుస్తకాలు

నేడు మనం చూస్తున్న బైబిల్ పాత క్రొత్త నిబంధనలు కలిసిన ఏక గ్రంథంగా ప్రారంభం కాలేదు. సిద్ధాంతీకరణ (కేనోనైజేషన్) ప్రక్రియలో బైబిలు ఆవిర్భావం జరిగింది. 'కేనన్' అంటే గ్రీకు భాషలో అనేక పర్యాయ పదాలున్నాయి. 'కొలబద్ధ' అనే పదం వీటిలో ఒకటి. మొదట్లో ఆది సంఘ పెద్దలు కొన్ని రచనలను 'కొలబద్ధలుగా' వ్యవహరించారు. 'కేనన్' అనే పదానికి మరో పర్యాయ పదమైన 'పట్టిక'ను (జాబితా) కూడ ఆ తర్వాత కాలంలో సంఘ పెద్దలు వుపయోగించారు. ఆది క్రైస్తవ సంఘం ఉపయోగించడమే కాక అధ్యయనం చేసిన అనేక గ్రంథాలు రోమన్ సామ్రాజ్యంలో ప్రజాదరణ పొందాయి. ఏ యే రచనలకు 'పవిత్ర లేఖనాల' స్థాయిని ఆపాదించాలో, ఏవి దేవుని ప్రజలకు అవసరమైన రచనలో నిర్ణయించడం నాటి సంఘ పెద్దల బాధ్యతల్లో ముఖ్యమైన బాధ్యత. యిదంతా ఒక రోజులో జరిగే వ్యవహారం కాదు. కొన్ని సందర్భాల్లో ఈ పుస్తకాలు వాటి రచనాకాలం నుంచి అవి పవిత్ర లేఖనాలుగా గుర్తింపుపొంది బైబిల్లో చోటు చేసుకున్న కాలానికి మధ్య కొన్ని వందల సంవత్సరాల వ్యవధి వుంది.

హెబ్రీ లేఖనాలు - పాత నిబంధన

పాత నిబంధనలోని పుస్తకాలు హెబ్రీ లేఖనాల్లోనివి. వీటిని యిప్పటికీ యూదులు తమ ఆరాధనల్లో వుపయోగిస్తుంటారు. పాత నిబంధనలోని పుస్తకాలను దశల వారీగా సేకరించారు. వీటిని సేకరించి వీటికి సమగ్రరూపం యివ్వడానికి పూర్వం యివి విడి ప్రతులుగా వుండేవి. యూదు సాహిత్యంలో తొలి రచన బహుశా మోషే కాలం నాటిది కాగా (యించు మించుగా క్రీ.పూ. 1300), మరి కొన్ని రచనలు (ఉదా: దానియేలు) క్రీస్తు పూర్వం రెండవ శతాబ్దం నాటివి. అనగా, పాత నిబంధనలోని గ్రంథాల రచనాకాలం దాదాపు వెయ్యేండ్లపైనే నన్నమాట.

పట్టిక - 1

	హెబ్రీ లేఖనాలు (తనక్)	
తోరా	నబీమ్	కెతూవిమ్
(ధర్మ శాస్త్రం)	(ప్రవక్తలు)	(రచనలు)
ఆదికాండము	యెహోషువ	కీర్తనలు
నిర్గమ కాండము	న్యాయాధిపతులు	యోబు
లేవీయ కాండము	సమూయేలు 1,2	సామెతలు
సంఖ్యా కాండము	రాజులు 1,2	రూతు
ద్వితీయోపదేశకాండము	యెషయా	పరమగీతము
	యిర్మీయా	ప్రసంగి
	యె హెజ్కేలు	విలాపవాక్యములు
	పండ్రెండుగురు ప్రవక్తల గ్రంథాలు	ఎస్తేరు
	హోషేయ	దానియేలు
	యోవేలు	ఎజ్రా-నెహెమ్యా
	ఆమోసు	దిన వృత్తాంతములు 1,2
	ఓబద్యా	
	యోనా	
	మీకా	
	నహూము	
	హబక్కుకు	
	జెఫన్యా	
	హగ్గయి	
	జెకర్యా	
	మలాకీ	

హెబ్రీ ప్రతుల రచన కొనసాగుతున్న కాలంలోనే వీటి సంపుటికరణ కూడ జరిగింది. మొదటి సంపుటి: ధర్మ శాస్త్రం (బైబిల్లోని మొదటి ఐదు పుస్తకాలు). ఈ ధర్మ శాస్త్రాన్ని హెబ్రీ భాషలో తోరా అని, గ్రీకు భాషలో పెంటాట్యుక్ (పంచ కాండాలు)

అని పిలుస్తారు. మరో సంపుటి: ప్రవక్తలు. ఆధునిక బైబిళ్లలో చరిత్ర గ్రంథాలు అనే పేరుతో వున్న గ్రంథాలు కూడ యూదు బైబిళ్లో ప్రవక్తలు విభాగంలోనే వున్నాయి. చివరి సంపుటి రచనలు. ఈ సంపుటిలో పద్య శైలిలో ఉన్న రచనలు సామెతలు వున్నాయి.

పాత నిబంధనలోని గ్రంథాలను ఎప్పుడు ఎలా లేఖనాలుగా ఆమోదించి వాటిని హెబ్రీ బైబిళ్లో చేర్చారో నిర్దిష్టంగా తెలియదు. అయితే, ధర్మశాస్త్రం (తోరా) మాత్రం ఆది నుంచి అధికారికంగా అందరూ ఆమోదించిన గ్రంథం అనేది సుస్పష్టం. బైబిళ్లోని గ్రంథాల పట్టిక క్రీ.శ. 100 నాటి వరకు అధికారికంగా లేదనేందుకు రుజువులున్నాయి. అయితే, తుది పట్టికలోని గ్రంథాలను మాత్రమే యూదులు లేఖనాలుగా పరిగణించారు.

పట్టిక-1 హెబ్రీ లేఖనాల్లోని మూడు ప్రధాన భాగాలను తెలియజేస్తుంది. అవి: ధర్మశాస్త్రం, ప్రవక్తలు; రచనలు. **పట్టిక-2**తో దీని పోల్చి చూచినట్లయితే, ఈ గ్రంథాలన్నీ తర్వాత వచ్చిన బైబిళ్లోని పాత నిబంధనలో కూడ ఉన్నట్లు కన్పిస్తుంది. అయితే, వీటి వర్గీకరణ కొంచెం భిన్నంగా కన్పిస్తుంది. బైబిలుకు హెబ్రీ పదం తనక్ లేక తనఖ్. అనే పదం మూడు ప్రధాన భాగాలైన తోరా నబీమ్ కెతూవిమ్ల మొదటి అక్షరాలతో (తో నా కె) ఏర్పడిన సంక్షిప్త పదం.

పట్టిక-2 పరిశీలించండి. వివిధ క్రైస్తవ సాంప్రదాయాలకు చెందిన పాత నిబంధన గ్రంథాల్లో కొన్ని అదనపు పుస్తకాలున్నాయనే విషయం విశదమవుతుంది. ఈ అదనపు గ్రంథాలను **అపోక్రిఫా** (ప్రక్షిప్త లేఖనాలు) అని పిలుస్తారు. **అపోక్రిఫా** అనే పదం దాగివున్న అనే అర్థానిచ్చే గ్రీకు పదం నుంచి వచ్చింది. ఈ పదం 'వేరుగా ఉన్న' గ్రంథాలు లేక 'ప్రక్షిప్త' గ్రంథాలనే అర్థాన్ని సుస్పరింపజేస్తుంది.

క్రీ.శ. 1600లో ప్రొటెస్టంటు సాంప్రదాయంవారు హెబ్రీ లేఖనాలను మాత్రమే (**పట్టిక-1**) సవరించిన పాత నిబంధనలో చేర్చారు. రోమన్ కాథలిక్ సాంప్రదాయంవారు ఈస్ట్రాన్ ఆర్టోడాక్స్ సాంప్రదాయంవారు అన్ని గ్రంథాలు ఉన్న పాత నిబంధనను (అపోక్రిఫాను కలుపుకొని) యథాతథంగా వుపయోగిస్తున్నారు.

యూదు లేఖనాల గ్రీకు భాషాంతరం

క్రీస్తు పూర్వం మూడవ శతాబ్దంలో ఈజిప్టులోని అలెగ్జాండ్రీయాకు చెందిన యూదు పండితులు హెబ్రీ లేఖనాలను గ్రీకు భాషలోనికి అనువదించారు. మధ్యధరా ప్రాంతంతో గ్రీకు భాషా ప్రాబల్యం వున్న ప్రాంతాల్లో నివసించే యూదులు తమ దైనందిన వ్యవహారాలకు గ్రీకు భాషను ఉపయోగించడం ఇందుకు కారణం. ఈ గ్రీకు భాషాంతరాన్ని **సెప్టువజింటు** అని, లేక క్లుప్తంగా **LXX** అని పిలుస్తారు.

ఏ యే పుస్తకాలను లేఖనాలుగా గుర్తించాలనే విషయంలో ఈజిప్టులోని కొందరు పండితులకు పాలస్తీనాలోని యూదు పండితులకు ఏకీభావం కుదరలేదు. మచ్చుకు, ఈజిప్టు పండితుల్లో కొందరు హెబ్రీభాష లేక అరమేయ భాషలో (హెబ్రీ భాషను పోలిన సెమిటిక్ భాష) రాసిన గ్రంథాలనే పవిత్ర లేఖనాల్లో చేర్చారు. గ్రీకు భాష మాట్లాడే యూదులు గ్రీకు భాషలో రాసిన గ్రంథాలను కూడ పవిత్ర లేఖనాల్లో చేర్చారు. ఈ విధంగా చేరిన గ్రీకు రచనలు:

చరిత్ర గ్రంథాలు: 1. ఎస్థాస్ (హెబ్రీ బైబిల్లోని ఎజ్రా గ్రంథానికి గ్రీకు భాషాంతరం అదనపు భాగాలతో సహా); యూదీతు; తోబీతు; 1-4 మక్కాబీయులు.

జ్ఞాన సాహిత్యం; గాథలు; సీరా కుమారుడైన యేసు జ్ఞాన గ్రంథం; సొలోమోను జ్ఞాన గ్రంథం; బారూకు (యిర్మీయా లేఖ); సూసన్న; అజర్యా ప్రార్థన; ముగ్గురు యువకుల పాట; బేలు దేవత ఘటసర్పం.

యీ గ్రంథాలు నేటి క్రైస్తవులకు అపరిచితమైనవైనప్పటికీ తొలి క్రైస్తవులు వీటిని లేఖనాలుగా పరిగణించారు. వీటిని ప్రక్కన పెడితే, క్రీస్తు పూర్వం రెండవ శతాబ్దంలోను మొదటి శతాబ్దంలోను గ్రీకుభాషలోనికి అనువదించిన హెబ్రీ గ్రంథమైన **ఎస్తేరులో** కూడ కొన్ని అదనపు భాగాలున్నట్లు కనిపిస్తుంది. పైన పేర్కొన్న కొన్ని గాథల్లో కొన్నిటిని **దానియోలు** గ్రీకు అనువాదంలో చేర్చారు కూడ (పట్టిక 2 క్రింద వున్న వివరణలు చూడండి). రోమన్ కాథలిక్ బైబిల్లో మిగిలిన గ్రంథాలతో బాటు **ఎస్తేరు దానియేలు** అదనపు భాగాలు కూడ వున్నాయి. గ్రీకు ఆర్తోడాక్స్ బైబిల్లో యివన్నీ, వీటితో బాటు **మనషే ప్రార్థన, 151 కీర్తన** కూడ వున్నాయి. ప్రొటెస్టంట్ బైబిల్లో కేవలం హెబ్రీ లేఖనాలను మాత్రమే అధికారికంగా తీసుకున్నారు (పట్టిక 1). అయితే, కొన్ని ప్రతుల్లో పాత నిబంధనకు క్రొత్త నిబంధనకు మధ్యగానీ లేక బైబిలు గ్రంథం చివర్లోగానీ లేక, ఉపగ్రంథంగా (ప్రక్షిప్త గ్రంథంగా) గాని వీటిని చేర్చారు.

పట్టిక 2

వివిధ క్రైస్తవ సాంప్రదాయాలకు చెందిన బైబిళ్లలోని పాత నిబంధన పుస్తకాలు యూదు లేఖనాల్లోని అన్ని గ్రంథాలు పాతనిబంధనలో వున్నాయి. కొన్ని క్రైస్తవ సాంప్రదాయాలవారు హెబ్రీ బైబిళ్లో చేర్చని గ్రంథాలను సహితం పాత నిబంధనలో చేర్చారు. అయితే, వీటిలో కొన్ని గ్రంథాలు హెబ్రీ బైబిలుకు గ్రీకు భాషాంతరమైన **సెప్తువజింటులో** వున్నాయి. ఈ **సెప్తువజింటునే** అపొస్తలులు తొలి క్రైస్తవులు వుపయోగించారు.

హెబ్రీ బైబిళ్లోని పుస్తకాలు మాత్రమే ప్రొటెస్టంటు బైబిళ్లోని పాత నిబంధనలో వున్నాయి. అయితే, వీటి అమరిక యిక్కడ వేరుగా వుంటుంది. కాథలిక్ పాత నిబంధనలో కూడ యివన్నీ వున్నాయి. వీటితోబాటు **సెప్తువజింటులో** వున్న గ్రంథాలు కూడ వున్నాయి. ఆర్తోడాక్స్ పాత నిబంధనలోని కాథలిక్ పాత నిబంధనలోని గ్రంథాలన్నీ వున్నాయి. యింకా అదనంగా **3, 4 మక్కాబీయులు, మనషే ప్రార్థన, కీర్తన 151, 1 ఎస్థ్రాస్** కూడ వున్నాయి. ఈ గ్రంథాలు **సెప్తువజింటులోని** కొన్ని ప్రతుల్లో మాత్రమే కన్పిస్తాయి. ఈ పట్టిక సాధారణంగా వివిధ బైబిళ్లలోని గ్రంథాలన్నిటిని ఒక క్రమంలో చూపిస్తుంది.

కాథలిక్	ఆర్తోడాక్స్	ప్రోటెస్టంటు
ఆదికాండము	ఆదికాండము	ఆదికాండము
నిర్గమకాండము	నిర్గమకాండము	నిర్గమకాండము
లేవీయకాండము	లేవీయకాండము	లేవీయకాండము
సంఖ్యాకాండము	సంఖ్యాకాండము	సంఖ్యాకాండము
ద్వితీయోపదేశకాండము	ద్వితీయోపదేశకాండము	ద్వితీయోపదేశకాండము
యెహోషువ	యెహోషువ	యెహోషువ
న్యాయాధిపతులు	న్యాయాధిపతులు	న్యాయాధిపతులు
రూతు	రూతు	రూతు
1 సమూయేలు	1 రాజ్యములు (1 సమూయేలు)	1 సమూయేలు
2 సమూయేలు	2 రాజ్యములు (2 సమూయేలు)	2 సమూయేలు
1 రాజులు	3 రాజ్యములు	1 రాజులు

	(1 రాజులు)	
2 రాజులు	4 రాజ్యములు (2 రాజులు)	2 రాజులు
1 దినవృత్తాంతములు	1 దినవృత్తాంతములు	1 దినవృత్తాంతములు
2 దినవృత్తాంతములు	2 దినవృత్తాంతములు	2 దినవృత్తాంతములు
ఎజ్రా	1 ఎస్థ్రాస్	ఎజ్రా
నెహెమ్యా	2 ఎస్థ్రాస్ (ఎజ్రా, నెహెమ్యా)	నెహెమ్యా
తోబీతు	ఎస్తేరు (అదనపు భాగాలు కలుపుకొని) 1	ఎస్తేరు
యూదీతు	యూదీతు	యోబు
ఎస్తేరు (అదనపు భాగాలు కలుపుకొని) 1	తోబీతు	కీర్తనలు
1 మక్కాబీయులు	1 మక్కాబీయులు	సామెతలు
2 మక్కాబీయులు	2 మక్కాబీయులు	ప్రసంగి
యోబు	3 మక్కాబీయులు	పరమగీతము
కీర్తనలు	కీర్తనలు (151 కీర్తనతో సహా)	యెషయా
సామెతలు	మనషే ప్రార్థన	యిర్మీయా
ప్రసంగి	యోబు	విలాపవాక్యములు
పరమగీతము	సామెతలు	యె హెజ్కేలు
సొలోమోను జ్ఞాన గ్రంథము	ప్రసంగి	దానియేలు

కాథలిక్ బైబిల్, ఆర్తోడాక్స్ బైబిల్ కాలమ్లలో ఇటాలిక్ టైప్లో ఎరుపు రంగులో ఉన్న పేర్లు ప్రొటెస్టంట్ అపోక్రిఫాలోని గ్రంథాలను సూచిస్తాయి. ఇటాలిక్ టైప్లో వున్న గ్రంథాలు కేవలం ఆర్తోడాక్స్ బైబిల్లోనే కనిపిస్తాయి.

కాథలిక్, ఆర్తోడాక్స్ బైబిల్లో వున్న ఎస్తేరు గ్రంథంలో సెప్టువజింటులోని ఎస్తేరు గ్రంథంలో ఉన్నటువంటి ఆరు అదనపు భాగాలు వున్నాయి.

